

Άρθρο 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση – Ερωτήσεις και Απαντήσεις

Βρυξέλλες, 29 Μαρτίου 2017

Τι είναι το άρθρο 50;

Στο άρθρο 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζεται η διαδικασία για την αποχώρηση κράτους μέλους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον το επιθυμεί. Θεσπίστηκε για πρώτη φορά με τη Συνθήκη της Λισαβόνας το 2007.

Πώς ενεργοποιεί ένα κράτος μέλος το άρθρο 50;

Το κράτος μέλος οφείλει να γνωστοποιήσει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την πρόθεσή του να αποχωρήσει. Δεν προβλέπονται συγκεκριμένες απαιτήσεις όσον αφορά τη μορφή γνωστοποίησης.

Τι συμβαίνει μετά την ενεργοποίηση του άρθρου 50;

Η διαπραγμάτευση της συμφωνίας αποχώρησης πρέπει να γίνει σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βήμα 1

Θα συγκληθεί έκτακτη σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κ. Donald Tusk. Η σύνοδος αυτή θα πραγματοποιηθεί στις 29 Απριλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα εγκρίνει με συναίνεση σειρά κατευθυντήριων γραμμών για την ομαλή αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα προσδιορίζονται οι γενικές αρχές που θα επιδιώξει η ΕΕ κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων με γνώμονα το κοινό συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της.

Βήμα 2

Μετά την έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή θα υποβάλει σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα σύσταση στο Συμβούλιο για την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Αυτή θα συμφωνηθεί από το Σώμα των Επιτρόπων 4 ημέρες μετά τη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Βήμα 3

Στη συνέχεια, το Συμβούλιο θα πρέπει να εγκρίνει την έναρξη των διαπραγματεύσεων με την έκδοση σειράς οδηγιών διαπραγμάτευσης. Αυτές πρέπει να εγκριθούν από ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία (72 % των 27 κρατών μελών, ήτοι 20 κράτη μέλη που εκπροσωπούν το 65 % του πληθυσμού της ΕΕ των 27).

Μετά την έγκριση των οδηγιών, ο διαπραγματευτής της Ένωσης, που έχει οριστεί από το Συμβούλιο, λαμβάνει την εντολή να ξεκινήσει τις διαπραγματεύσεις με το αποχωρούν κράτος μέλος.

Πώς συνάπτεται η συμφωνία αποχώρησης;

Οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την ομαλή αποχώρηση πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός δύο ετών από την ενεργοποίηση του άρθρου 50. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία εντός αυτής της προθεσμίας, οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν στο αποχωρούν κράτος μέλος.

Στο τέλος της περιόδου διαπραγμάτευσης ο διαπραγματευτής της Ένωσης θα παρουσιάσει πρόταση συμφωνίας στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο της μελλοντικής σχέσης του Ηνωμένου Βασιλείου με την ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να παράσχει την έγκρισή του, κατόπιν ψηφοφορίας με απλή πλειοψηφία, στην οποία θα συμμετάσχουν τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από το Ηνωμένο Βασίλειο.

Το Συμβούλιο θα συνάψει τη συμφωνία κατόπιν ψηφοφορίας με ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία.

Το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει επίσης να κυρώσει τη συμφωνία σύμφωνα με τις δικές του συνταγματικές ρυθμίσεις.

Άρα πόσο θα διαρκέσουν τελικά οι ίδιες οι διαπραγματεύσεις;

Οι ίδιες οι διαπραγματεύσεις θα διαρκέσουν περίπου 18 μήνες (από τις αρχές Ιουνίου του 2017 έως τον Οκτώβριο/Νοέμβριο του 2018).

Ποιος θα συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων της ΕΕ των 27 ζήτησαν από το Συμβούλιο να ορίσει ως διαπραγματευτή της Ένωσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εξέφρασαν ικανοποίηση για τον διορισμό, εκ μέρους της Επιτροπής, του κ. Michel Barnier ως επικεφαλής διαπραγματευτή.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως διαπραγματευτής της Ένωσης και ο κ. Michel Barnier ως επικεφαλής διαπραγματευτής της Επιτροπής θα υποβάλλουν συστηματικά εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο και τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου.

Ο κ. Michel Barnier θα ενημερώνει στενά και τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Είναι σαφές ότι τα κράτη μέλη θα συμμετάσχουν ενεργά στην προετοιμασία των διαπραγματεύσεων, στην καθοδήγηση του διαπραγματευτή της Ένωσης και στην αξιολόγηση της προόδου. Για τον σκοπό αυτό θα δημιουργηθεί ειδική ομάδα εργασίας στο πλαίσιο του Συμβουλίου, με μόνιμο πρόεδρο, για να διασφαλιστεί ότι οι διαπραγματεύσεις θα διεξαχθούν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και με τις οδηγίες διαπραγμάτευσης του Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα ενημερώνεται διαρκώς σχετικά με το ζήτημα και θα επικαιροποιεί τις κατευθυντήριες γραμμές του κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο.

Τι προβλέπεται όσον αφορά τις πρακτικές πτυχές των διαπραγματεύσεων; Σε ποια γλώσσα θα πραγματοποιηθούν; Πόσο συχνά θα συνεδριάζουν οι δύο πλευρές;

Τα πρακτικά θέματα, όπως το γλωσσικό καθεστώς και η δομή των διαπραγματεύσεων, θα συμφωνηθούν από κοινού μεταξύ των διαπραγματευτών της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Πού θα λάβουν χώρα οι διαπραγματεύσεις;

Οι διαπραγματεύσεις θα λάβουν χώρα στις Βρυξέλλες.

Πότε θα παύσει το Ηνωμένο Βασίλειο να είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Οι Συνθήκες της ΕΕ παύουν να εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας ή εντός 2 ετών από τη γνωστοποίηση της αποχώρησης σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία. Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει ομόφωνα να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία.

Μέχρι την αποχώρησή του, το κράτος μέλος εξακολουθεί να αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας που ορίζει ότι η Ένωση και όλα τα κράτη μέλη της εκπληρώνουν τα εκ της Συνθήκης καθήκοντα βάσει αμοιβαίας συνεργασίας.

Τι θα γίνει εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία;

Οι Συνθήκες της ΕΕ θα παύσουν απλώς να ισχύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση.

Μπορεί ένα κράτος μέλος να υποβάλει εκ νέου αίτηση προσχώρησης στην ΕΕ μετά την αποχώρησή του;

Οποιαδήποτε χώρα που έχει αποχωρήσει από την ΕΕ μπορεί να υποβάλει εκ νέου αίτηση προσχώρησης. Σε αυτή την περίπτωση, θα υποχρεωθεί να ακολουθήσει τη διαδικασία προσχώρησης.

Το άρθρο 50 μπορεί να ανακληθεί μετά την ενεργοποίησή του;

Εναπόκειται στο Ηνωμένο Βασίλειο να ενεργοποιήσει το άρθρο 50. Ωστόσο, αφού ενεργοποιηθεί, η ενεργοποίησή του δεν μπορεί να αναιρεθεί μονομερώς. Η γνωστοποίηση δεν είναι αναστρέψιμη. Το άρθρο 50 δεν προβλέπει τη δυνατότητα μονομερούς ανάκλησης της γνωστοποίησης.

Τι προβλέπει το άρθρο 50;

Άρθρο 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)

1. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να αποχωρήσει από την Ένωση, σύμφωνα με τους εσωτερικούς συνταγματικούς του κανόνες.

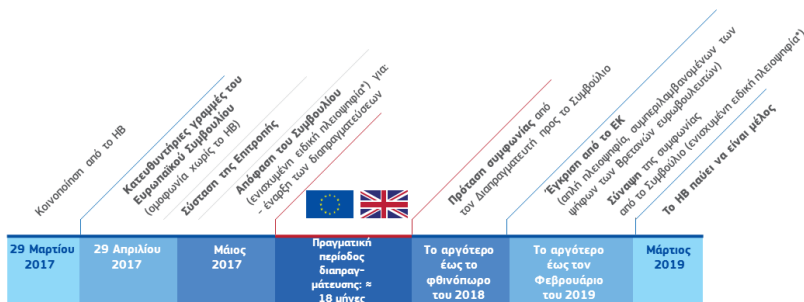
2. Το κράτος μέλος που αποφασίζει να αποχωρήσει γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Υπό το πρίσμα των προανατολισμών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Ένωση προβαίνει σε διαπραγματεύσεις και συνάπτει με το εν λόγω κράτος συμφωνία που καθορίζει τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για την αποχώρησή του, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο των μελλοντικών του σχέσεων με την Ένωση. Η διαπραγμάτευση της συμφωνίας αυτής γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 218, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συμφωνία συνάπτεται εξ ονόματος της Ένωσης από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου.

3. Οι Συνθήκες παύουν να ισχύουν στο εν λόγω κράτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή, ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση που μνημονεύεται στην παράγραφο 2, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το εν λόγω κράτος μέλος, αποφασίσει ομόφωνα την παράταση της προθεσμίας αυτής.

4. Για τους σκοπούς των παραγράφων 2 και 3, το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύει το αποχωρούν κράτος μέλος δεν συμμετέχει ούτε στις συζητήσεις ούτε στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου που το αφορούν. Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 238, παράγραφος 3, στοιχείο β), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Εάν το κράτος που αποχώρησε από την Ένωση ζητήσει την εκ νέου προσχώρησή του, η αίτηση αυτή υπόκειται στη διαδικασία του άρθρου 49.

* Ενιαυμένη ειδική πλειοψηφία = 72 % των 27 κρατών μελών, δηλ. 20 κράτη μέλη που αντιστοιχούν στο 65 % του πληθυσμού της ΕΕ των 27.

MEMO/17/648

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Margaritis SCHINAS](mailto:margaritis.schin@ec.europa.eu) (+ 32 2 296 05 24)

[Daniel FERRIE](mailto:daniel.ferrie@ec.europa.eu) (+32 2 298 65 00)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](https://europe-direct.eu) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](tel:0080067891011) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](mailto:europa@ec.europa.eu)

Attachments

[brexit_timeline_EL.pdf](#)

Photos & Videos

 [EL](#)